

Med olas maj pervēj lun—

MEZDUNARODNĀJ PROLETARIATLĀN REVOLUCIONNĀJ VĒN BOJEVĀJ VIŽĒTĀM!

Proletarijēz vād tu vāliš, ātūtčā!

LENĪN TUJ VĒLĒT

(По ленинскому пути)

VKP(В) Okruzkoplān, VKP(В) Kudymkarskēj rajkoplān da Okrispolkoplān organ.

Maj 1 lun 1937 god
№ 49 (1498)

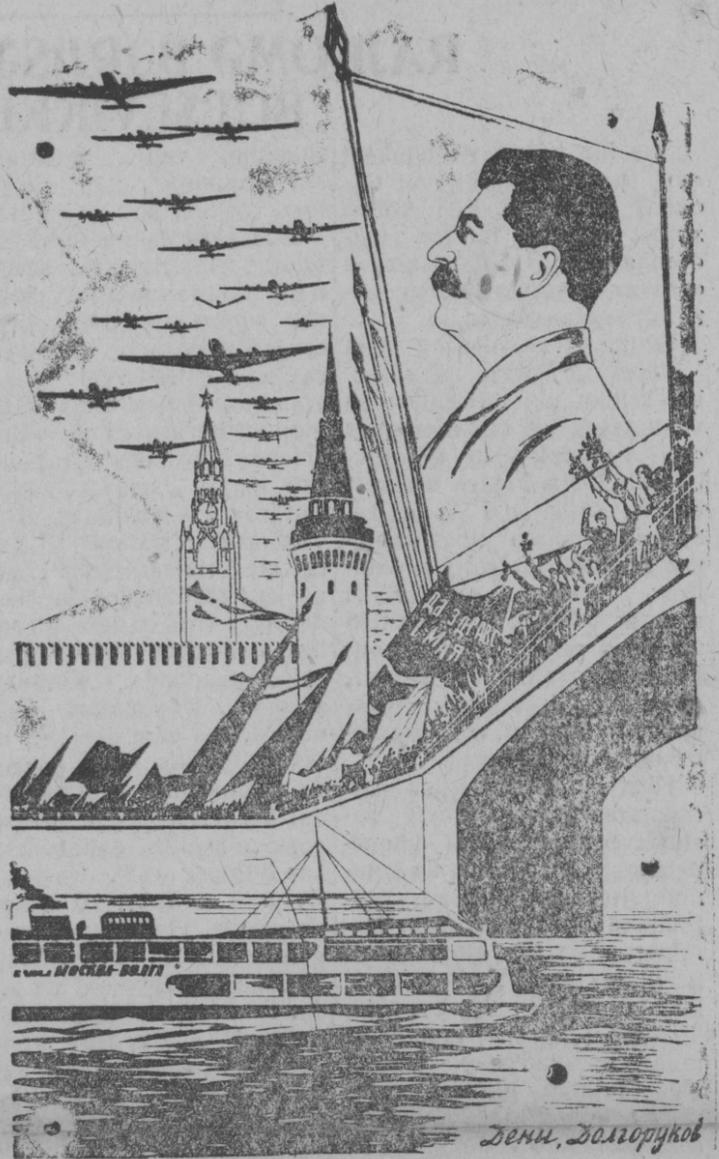
Подписная плата:

На 1 год 14 р. 40 к.

На 6 мес. 7 р. 20 к.

На 3 мес. 3 р. 60 к.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:
п. Кудымкар Свердловской области

Дени, Долгоруков

Maj 1 lun

Maj 1-j lun—uzališ otirlēn bojevāj mezdunarodnēj revolucionnēj praznik. Eta lunē kapitalistiskēj stranaezis uzališ otir petasē demonstracija vālē, medv javitnē assinē rezēmōst pesēnē fasizm-kēt, vil in perialistiskēj vojna ugrozakēt, eģjalēm-kēt da vezravotīcakēt. Fasizm mēršē estēnē vojna pozar, kernē vil vīa vojna. Eģjalēm da nissēta vājis fasizm uzališ massaezlē nija stranaezēn, kytēn voštis vāst. Fasizm vižsē našillo da vāvātčēm vālēn. Vot mēla šo ēddēnzēk vānšalē jedinēj antifasistiskēj narodnēj front. Vād stranaēn paškalē geroičeskēj ispanskēj narodlē otalan dvizenēno, kēda stojkēja otrazajtē fasistiskēj mjateznīkkezliš da italo-germanskēj interventezliš napađenno.

Tavoša godēn maj 1-j lun—eta antifasistiskēj vān bojevāja vižētān lun.

Azēvlytēm pōvedaezēn pervomajskēj praznik vstrečajtē uzališ otir sovetskēj stranaiš. „Mijan sovetskēj ovbestvo suzētis sija, sto keris osnovnēja socializm, keris socialistiskēj stroj, mēdnož sunē keris sija, mēj markšisttezlān sušē mēdnož komunizm mēdožza ili nīzšēj fazaēn. Loē, mijan kerēm osnovnēja komunizm lān medožza faza, socializm“ (STALIN). Stalinskēj Konstitucija ātūtis socializm pōnda pesēmēn vejkēj itoggez. Raz oz levē gōdōšt čuvstvo SSSR-liš vād grazdaninliš sija, sto ožzaša vārē kolčcis, nīssēj, krešsanskēj strana, jeeazēk kēz 20 godēn uzališ otir ušilijaēn, Lenin—Stalin partija veskātēm uvtn, pōrtēm pēredovāj indusiriālēj dērzavaē i lois mīrēn medvāzēt mehānizirovannēj šējskēj xōzajstvo stranaēn. 1928 godšān 1935 godēz SSSR-lān narodnēj dohod sodis 266 proc. vālē. Eta-zē kadē burzuaznēj stranaezlēn narodnēj dohod nē toko sodnē, a unazēk gosudarstviezēn činis. Naprimer, fasistiskēj Germaņijān činis—23 proc. vālē.

SSSR-iš uzališ otir ētik mīnuta vālē nē dolzonēs vūnētē, sto SSSR vāliš medožza socialistiskēj strana. Vānāšē zarubeznēj uzališ otir pod-

dērzkaēn, mījē olām vrazdēnēj kapitalistiskēj okruzenōbn. Vot mēla bolševistiskēj partija trevujtē nē ossašnē doštizennoezēn, nē zaznavajtsēn, a bolševistiskēj, samokritikaēn pētkētēn vevdēnē vādēs nēdostatokkez, vāgētēn nījē, med munnē ožlān komunizm dēnē. Partija trevujtē vād komunīstšān ēsē ēddēnzēk jītšēn massaezēkēt, upornēja uzavnē bolševizmān ovladejtēmēn. Mijan zādāčā, mijan dōlg—vādsēn strāštēn pōrtēn olēmē partijališ vil lozung bolševizmān ovladejtēm jēliš. VKP(В) CK plenumliš resēnnoez partijnej uz mēdkōdšētēm jēliš dolzen pōrtēn olēmē vād bolševik, vād partijnej organizacija.

Derevenskēj komunīsttez dolzenēs bolševistiskēja nuētēn pesēm vālēn urozaj pōnda, šēlškoxozajstvennēj uzzez vālēn kačestvo pōnda. Kēzēn srokē i staxanovskēj!

Mijan strana, kēda nuētē mīrnēj politika, imejtē vāzēt vojennēj vān. Sē granicaēz strāzēn stalnēj štēnaēn sulalē Ravoče-Kreštjanskēj Krasnēj Armija. Fasizm, kēda gōtovitē panēt Sovetskēj Sojuzlē vojna, ēzta mirovāj pozar, pazdišas socializm strana

tverdēnāezē, kēzi-kē peslišas uškātēnē mījan vālē.

Fasizm agenttezēn, japonogermanskēj kontrrazvedkaēz strosnējjezēn, vil vojna ēztišsēzēn vāstupajtēn prezrennēj trockisttez da nēlān pravēj soovsnīkkez. Mijan zādāčā—besposadnēja vuzsorēn nēekēnē spionnez, dīversanttez da vijišsēz vāndaēzēs.

SSSR—mīrlān da demokratiālān mīrnēj oplot, SSSR—vādsēn uzališ otirlēn socialistiskēj otečestvo. Strānāliš vān krepitēmēn SSSR-iš uzališ otir pōrtēnēn zarubeznēj vonnez šēlēmmezē vōdrošt, fasizm vālēn pōveda uvērennošt. Mijan stranaiš uzališsēz vādsēn aslanēs šēlēmmezēn ētlān ispanskēj geroičeskēj narodkēt, kēda muzestvēnnēja pesē fasizm-kēt. Mījē ētlān vādsēn stranaezis uzališ otīrkēt, vādsēn antifasistiskēj frontlān vōrecēzēkēt.

Aslanēs pervomajskēj demonstracija vālē SSSR-iš uzališ otir petānē bolševistiskēj partija lozunggezēn, Marksliš—Engēlsliš—Leninliš—Stalinliš nēpōvedimēj znamja vālēn a vižēmēn.

Jort Staļinlān 1912 godša pervomajskēj listovkaiš

Vād klasslān emāš aslanē izlūvlēnnēj praznikkez. Dvorjana lēšētisē assinēs praznikkez, nē vālēn nija provozglasajtēnē kreštjanaēs kustān „pravo“. Burzuālān emāš aslanēs i nē vālēn nija „opravdvajtēnē“ ravočējjezēs ēksploatīrutān „pravo“. Emāš praznikkez i poppezlān i nē vālēn nija oskānē sussestvujtān porjadokkezēs, kytēn truzēnīkkez k u l ē n ē

nīssētān, tūnejādēcēz vājēnē roskōbn.

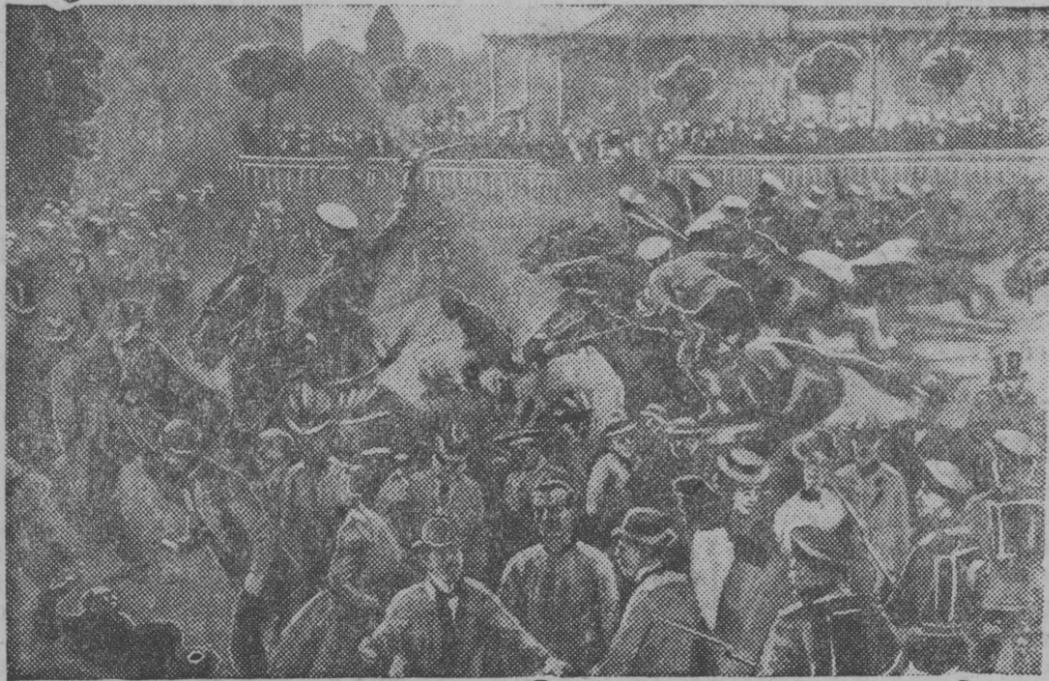
Dolzen lonē aslanēs praznik i ravočējjezlān i sē vālēn nija dolzenēs provozglasitnē: všēovsēj trud, všēovsēj svōboda, vādsēn otīrlē všēovsēj ravenstvo. Eta praznik—pervēj maj praznik.

Sīž resitīsē ravočējjezēs 1889 godēn...

Mījē ogē pōcitajtē „zāņi kumīrsē!“ Oz kov mījanlē burzujjezliš da ugnētātēllezliš carstvo! Proklātīje da šmērt kapitalizmlē sē nīssēta da vir kištēm uzāsēzēr! Med olas trud carstvo, med olas socializm!

Vot mēj provozglasajtēnē talunna lunē vādsēn stranaezis soznātēlnēj ravočējjez.

I aslanēs pōvedaēn uvērennējēs, spokojnējēs da vānāēs, gōdēja nija mūnēnē ovetovannēj mī dēnē tuj vālēn, jugēt socializm dēnē tuj vālēn oškāv oškāv vārēn Karl Marksliš velīkēj prizēvsē olēmē pōrtēmēn: „Vādsēn stranaezis ravočējjez, ātūtčē!“ (Stalin).

Varsavaēn maj 1 lun 1900 godēn pervomajskēj demonstracijaēs rozņitēm.

Med olas Vsesojuznėj Kommunističeskėj Partija (bolševikkezlən)—SSSR-is uzališ oṭirlən peredovėj otrjad!

RAJKOMƏ BƏRJISƏ MEDBUR BOLŠEVIKKEZƏS

Das lun kəssis Kudьmkarskėj partorganizacijalən rajonnėj sobranņo. Ena vėlisə žigrt, bojevėj lunnez. Kudьmkarskėj kommunisttez ezna esə azzvėlė eteam aktivnej sobranņoezsə.

Rajkomis sekretarlən jort Vetosevlən doklad sedis rezkėj kritika uvta. Preņijaezbn vьstupajtis kommunisttez donšėtisə dokladsə neudovletvoritelnejən, jeeə kritikujtəmən, slavəjən i siz ožlaņ. Sobranņo vьlən ucastvujtisə sez vočisə dokladliš provėlel, vištalisə samokritika žmitəm fakttez, kommunisttez dьnə ne čutkėj otnosenņo da podxalimstvo fakttez, ŗgodničestvo, vdiťelnost nьzməm, rajkomlən vaz sostavliš uməl uz fakttez.

Kvat lun ovsuzdajtisə kandidaturaezəs rajkom vil sostavə. Sobranņo lois vnutripartijnėj demokratija da kommunisttezəs poliťiceskəja vospitajtəmьn vьbt skolaən. Karakterno sija, sto mukəd partija člennez, Bratčikov, Bajandina I. I., Norov, Mexonosin („Krasnej molot“) i mədikkez vėlisə vьstavlennejəs rajkom plenum člennəz kandidattezən, no kerisə aslьnьs samootvoddez, tьdalo ləddisə ašnьsə uməja pdgotovlennəjən vьbt partijnėj uz dьnə,neto čuvstvujtəni,sto nižə oz vermə lonь rajkom so stavьn.

Vьdėnlə vėli vėzərtana, sto rajkomis člən dolzeļ lonь səstəm, ətik pјatnotəg.

Vьd kandidatura dьnə sobranņo sivatčis vьbt serjoznėj trebovaņņoezən. Sedətisə somņeņņo uvta, otvoditčisə spisokkeziš da kьrəvtčьvlisə spisokkeziš mukəd kommunisttez, kədnija rekomendujtisə ašnьsə uz vьlən. Unas vaz sostaviš vil rajkomə ezə bərjə: Jarcevəs, Aleksandrovas Volokitinas. Provalitisə kandidatura VLKSM rajkom sekretarliš jort Zolobovliš, kəž Zolobovlən kandidatura vitis mьmda gizšьvlisə spisokkezə tajnėj gološovannə ponda. Kьrəvtəm spisokis kandidatura Pušņinlən, kьž ožza əserlən, kьrəvtəm Vlasov G. I. grubošt da samokritika žmitəm ponda, kьrəvtəm Uzkov, no sija ačьs gološujtis panьt aslas kandidatura vьlə. Kьrəvtəm Zaharov potrebojužlən uməl uz ponda. Otveditəm kandidatura N. P. Fedoseevlən Rajispolkomьn uməl uz ponda. Sobranņo rezkəja baitis panьt V. Z. Storozev kandidaturalə, kəda vižis švjaz treckistkət L. Krivosčokovkət, šetavlis sьlə arestanskəj romessenņoež zapiskaev, šojan, vėljo i siz ožlaņ.

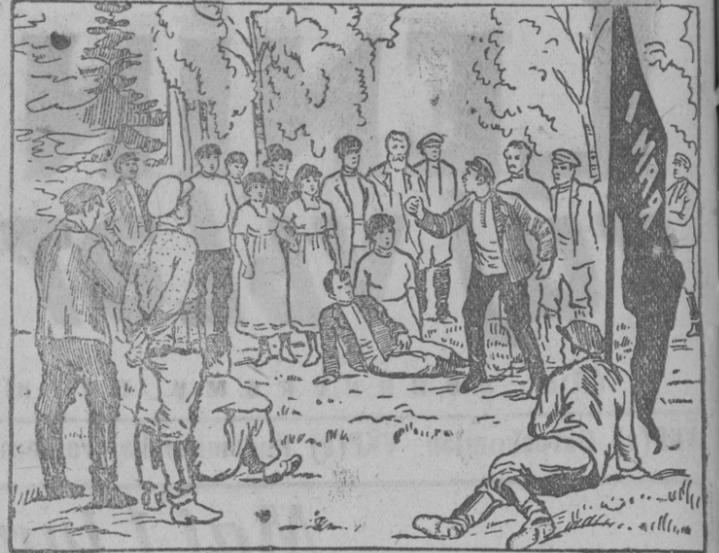
Ordčən etakət sobranņo ədđən polozitelnejə baitis mukəd kommunisttez jьliš,

kədnija ožьk vėlisə partorganizacijən nezamėnəjəs, kьž Mazunin (predsedatėl Jersovskėj kolxozis), Višesov (predsedatėl Trapeznikovskėj šelsovetis), Burlakov (direktor inkubatornej stancijais) i mədikkez. Vьdəs etnija peryta vьdmiš šeljskėj kommunisttez əžəž kolččьvlisə kazivtəmən da zatortəjjezən.

Tajnėj gološovannə šėtis veškət ocenka bərjan jorttez uzlə. Meduna gološez polucitisə jorttez Moskin, Kaplin, Okulov i mədikkez, 78 moti gološujtisə panьt rajkomis sekretar jort Vetosevlə. Eta serjoznėj urok, kəda kolə učitəvajtnь aslas uzьn rajkomis vil sostavlə.

Rajkom sostavə bərjəməš 25 medbur proverennėj bolševikkez, jurališsezən kolččisə vaz sostaviš sekretarrez Vetosev da Okulov. Šetəm bojevėj programma VKP(b) CK fevralskėj plenumliš istoričeskėj reseņņoež realizujtəm ponda.

Vьbt serjoznėj uz sulalə rajkomis vil sostav ožьn. Sobranņo vištalis, sto vaz sostav uzališ neudovletvoritelnejə i kolə nemedlennəja mədkodšətnь uz partorganizacijən VKP(b) CK plenum reseņņoež šərti da jort Stalin doklad šərti.

Pervomajskėj massovka vəgьn 1830 goddezьn

S v o d k a

Aprėl 29 lun kezə okrugis kolxozzezən kəžəm jьliš.

Kudьmkarskėj rajon kəzis	6972 ga	— 20,2 proc.
Kočovskėj	2649	— 29,4
Jurlińskėj	2669	— 19,6
Jušvinskėj	1923	— 11,8
Košinskėj	1009	— 14,5
Gainskėj	935	— 16,6
Pošelkovėj sovet kəzis	210	— 21,8

Okrug pašta kəžəm 16367 ga — 18,8 proc.

Mijanəs vcodusevlajtə Stalinskėj Konstitucija

Veli kėj mezdunarodnej prazdnik 1 maj mijə Kekurskėj kolxozis kolxoznikkez vstrečajtamə vьbt pobeđaezən. Aprėl 28-ət lunəž kolxoz kəzis zernovėj kulťuraez 49 gektar—24,5 procent vьlə plan šərti da 2 gektar lon—18 procent vьlə plan šərti. Etna rezulťattes mьččalənə sija, sto vь vьlən kolxoznikkez koləsən munə socvermašəm, staxanovskėj metoddez primeņajtəm.

Ožьn munis kolxoznikkez: Popov Ivan, Nikolajevič, Klimov S. G., Jarkov D. M. lunša zadaņņo masinaezən kəžəmən tьrtənь 150—165 procentən. Gərišsez: Klimov Kondratij, Popov I. P., Kudьmova T. P., Zubova A. D. i mukəd vьd lunə gərənь 125—130 procentəž lunša zadaņņo šərti. Etna kolxoz-

nikkez-udarnikkez pešənə ne toko zadaņņo tьrtəm ponda, no i bur kačestvo ponda, vьlən staxanovskėj urozaj ponda.

1 maj mijə kolxoznikkez pantalanə siz, med vėli kəžəm ne jeeəžьk 50—60 procent vьlə plan šərti. Prazdnik lunə mijə mьččalamə vьd kolxozniklə primer, mьččalamə ašinьm suzətəm itoggez.

Pešəte, vьd kolxozis kolxoznikkez, tulьsšə kəžən plan dostičnejə tьrtəm ponda, staxanovskėj urozaj ponda! Setən zazitočnej olan.

Popov I. N., Klimov S. G., Jarkov D. M., Klimov K. Je., Popov I. P., Popov V. P., Popov V. S., Totmjanin V. A., Popov V. M., Kudьmova T. P., Zubova A. D.

Tьrtənь ašinьs socialističeskėj ovjazatelstvoez

Məjmuša tulьsšə kəžən kad kosta kolxoznica Neřinskėj kolxozis Čudinova Natalja Štepanovna gərlis 65 sotkaən. Tavoša tulьsšə kəžən kad ožьn provnej vьjezd kosta Čudinova medožьn boštis ovjazatelstvo gərnь 75 sotkaən. Sь primer šərti boštisə as vьlanьs socialističeskėj ovjazatelstvoez 23 kolxoznik.

Əni pervomajskėj prazdnik pantalikə Čudinova vьd lunən gərə 80 sotkaən. Jəpanov Štepan Ivanovič gərə 85 sot-

kaša unəžьkən, Jəpanov Ivan Iljič gərə 80 sotkaən, Jəpanov Fjodor Gavrilovič gərə 75 sotkaən. A kəziš Jəpanov Nikolaj Šemjonovič 9 rjadovėj šejalkən kəžə 4 gektarən.

Mukəd kolxoznikkez Neřinskėj kolxozis siz-zə gərənь lunnas 60—70 sotkaən.

Siz nija tьrtənь ašinьs socialističeskėj ovjazatelstvoez.

РББЖАКОВ

STAĻINSKƏJ KONSTITUCIJA ZNAMJA UVTьN

Me rad aslam čelad ponda

Me vьdmi vaz proklatəj carskėj stroj dьrni, kər inkəbs ez i ləddiššь mortən. Učətnam menə skolaьn ezə velatə, šėtisə pečkan da vištalisə: „pečьk, bergət cukьlə čərsə, mьj vьlə nьvkəslə velətčьnь“. Siz me i kolčči negramotnəj...

Əni me poluciti aslam šižimət kəga ponda gosudarstvennej posovije 2000 rub. Vot kьž mijan sovetskėj vlašť, mijan ljubimėj vozđ jort Stalin zavotičənь mort ponda, una čelada mammez ponda. Eteam zavotaьs sešša avu nekьtən.

Vьdta me čeladəs vьnaəs, zdorovəš. Vьdmənь nija mєnьm aslьm radošt vьlə, vьdsən strana radošt vьlə.

Vьzьtzьk zonə uzalə kolxozьn dobrosovestnejə, nekьeəm zamečəņņo sьlə ez ker-

lə. Ətik nьv uzalə skolaьn velətisən, mədik — velətčə V-Jušvinskėj nevьdsə sərət skolaьn, kuimət nьv—Raisa velətčə načalnej skolaьn. Nьlə nek-in-ņi ez vištavliš, bergət-pə cukьlə čərsə, a en velətčь; me ačьm nižə vьti skolaas. Zon Košta velətčə nevьdsə sərət skolaьn-zə. Me rad aslam čelad ponda. Nija menə ačьməs əni velətənь gramotaə. Sčastlivəjəš mammez mijan sovetskėj stranaьn.

Spašivo partijalə, pravitelstvolə, velikėj ljubimėj vozđlə jort Stalinlə mort jьliš zavota ponda, mijan jьliš, mammez jьliš zavota ponda, sčastlivəj olan ponda.

Kolxoznica Bormotovskėj kolxozis Bormotova Jeļena Leontjevna nišənan gizis Š. Mexonosin

Vьd kolxozьn štėnnėj gazeta

Razinskėj šelsovetis kolxozzez Razinskėj, Grisuņovskėj, Vņukovskėj, Vašovskėj da Bobuņovskėj kəžən kad pondətčьtən vьdėnьs ležisə štėnnėj gazetaez. Gazetaez ukazəvajtənь kolxozzeziš veškətlisšezlə, sto nija uməja ləšətčisə kəžən kad kezə, vidənь kočuxxev-

zəs. Gazetaez prizəvajtənь kolxoznikkezəs bur kačestvoən kəžəm ponda, vьlən urozaj ponda.

Kəžən kad pondətčьtən ležim ətik nomer i šelsovetьn.

RAZINSKƏJ ŐELSOVETIS PREDŐEDATEĻ SUBBOTIN.

Kolxoznėj stroj šėtis sčəššo

Kurst da gaztəm vėli mєnam vьdməmьs. Učətsəņ 1920 godəž pьr vatračiti, uzali kulakkez ordьn. Ažə šəriš me kolčči učətn: sija vijišə grazdanskėj vojna front vьlən čočkommez 1918 godə. Kolxozьn me ažzi aslьm sčəššo. A sčəššo eta sььn, sto me čuvstvujta, sto uzala as vьlam, aslam rodnėj gosudarstvo vьlə, sto i mešəņ em kьeəmkə polza velikėj socializm stroitan delolə. Radošt i sčəššo ovnь da uzavnь stalinskėj Konstitucija šərti, ovnь i uzavnь kolxozьn, čuvstvujtnь aštə olanas hozainən. Sčəššo—eta ovnь ənna stalinskėj kadə, ətləbn mijan ljubimėj vozđkət jort Stalinlə munь šə ožlaņ i ožlaņ.

Me vėli ožьk malogramotnej, a əni menə indisə Kudьmkarə velətčьnь šelsohozajstvennej skolaə. Vьdəs vьn pukta velətčəmə, a kursəz končitəm vəgьn esə jonzьka ponda pešьnь vьlən urozaj ponda, stalinskėj 7—8 milliard pud šu ponda.

Vezajskėj šelsovetis Čeremnovskėj kolxozis kolxoznik Radoštєv Petr Mixajlovič

— ЛІТЭРАТУРНЭЖ ЦІСВОК —

M. LIXAÇOV

СТАЎІНЛА

Te mijan vozđ rodnaj, ljubimaj,
Naroddezlän te šalamsar.
Mi, komi otir, tenyt inđam
Šalamsan pyñ juar!
Te vajin gaz suk parma sara,
Cvetita lovzam Komi kraj.
Köz sonđi kiřtan bi jugaran,—
Te mijan dona aj.
Te komi mortlän vđ šalampñ,
Te řetin sylä vil olan.

Zoramä vđdmä gortnyñ ani,
Šyññalä çuzämban.
Te una goddez ov, velikaj,
Uzaliř jözlä sudsä dor.
Med pyr šyññalis miça řinyt,
Med vnyñt vek ez or.
Te—mudraj vozđ, rodnaj, ljubimaj,
Naroddezlän te šalamsar,
Mi, Komi otir, inđam
Šalamsan pyñ juar!

I. GAGARIN

КӘЗАН

To sylis lym, nil munis ätmädärñ,
Šuralis vil kolhoznej, pařkyt mu.
Pondätim mi ljubimaj çuzaninyn
Udarño kəznə bur sortovaj řu.
Mi kəzamə, kəzam, mi kəzam,
Šəralamə muliř vđd kraj.
Mi peřřamə jona i vđdtam
Rekordnejə vil urozaj.
Rualä täv, värätlä tom pu korsə,
Orsə řäläm, çuzämmez vylñ gaz.
Šulälä mu, kojälä stalnej gorsə,
Çu, traktor řylä urozajnej mars.

Mi kəzamə, kəzam, mi kəzam,
Šəralamə muliř vđd kraj.
Mi peřřamə jona i vđdtam
Rekordnejə vil urozaj.
Svobodnej iz rađejtamə-lubitam,
Te vđdmə, řu, pyr ħovo golubaj...
A kovřas kər, köz etik mi vaitam:
—Pořlednej voje petamə ljubaj.
Mi kəzamə, kəzam, mi kəzam,
Šəralamə muliř vđd kraj.
Mi peřřamə jona i vđdtam
Rekordnejə vil urozaj.

K. Kazarinov

Tulys

Kəzəy täv çulalis,
Kattə assis pazyt.
Loktis miça tulys
Loktis tulys gaza.
Lymś sylä vura,
Žolätəñ sorrez.
Tujjesə orlalä,
Sogməñ zazorrez.
Sylä lymś, çinə,
Əsə çoçkom pos.
Svangə dorə Misa,
Kerə vil kajpoz.
Tulysən dəs sajmə
Pu i vđdkod gag.

Sonyt zer miřkalə
Əzim vylis bag.
Sajmə-ñi köz oniř
Mijan kolhoz sad
Mijə pionerrez
Gizimə plakat:
„Tyrttəm posnit tussə
Veřis te en kəz,
Uməl seki řuś
Uməl da i soç“.
„Kəzə masinaən—
—Nemlə kəřřan kud.
Kəzə vərjəm tuřən
Uřas řo mäd pud“.

A. Anikin

Çeläđ sad

Asyv. Jenəzys gərdətə,
Sondi męççə via vok...
Asias jugəron gazətə,
Basək kudrija sadok...
Çeläđ kutçəmař von kbeə
Kiis-kiə zon i pñv...
Vaña-Griša suvtəm pyrəkə...
Kiřsə gorən řylankvñ...
Kədə tomzyk—orsə vokñ.
Vđdys kerə assis iz:
Kin kotrařə vizyv kokəñ,
Kin zarjařə—kədə ħuz!...
Setən Vaña maç tarəvtə,
Vařa kerəm kerkuok:
Kařa çaçəñ řarətə...
Vot tijañ uzñ sadok...
1) Žag, dśs:

Starcev

MAJ 1-j LUN

Sondiś talun
Zev gazən əgralə,
Radən i miçaa
Vđdəs řeralə.
Çu, vozduxys potis:
Muzyka kylə.
Gimn prořetarskaj
Muntən vđd řylə.
Staxanovskaj rjaddez
Stalinskaj kadə
Vuzjařəñ karə,
I əñña posadə.
Siřməm Rořřijaliř
Vuzzez sedtalim,
Tulysřa çvetən
Cvetitə stranayñm.

Zarña sonđi,
Muys drəvalə,
Talunña lunys
Biən əgralə.
Vđdlañ poveda
Mijə řylətam,
Gigantskaj stranasə
Vđd lun zorətam.
Parizñ, Madridñ—
Çəgər uzaliř,
Medvərja voje-ñi
Munə—ořkalə.
Mir prořetarskaj
Stroitamə poməř...
Talun praznujtəñ
Mu pařta omən.

M. Vavilun

DEREVNA

Saddez pyrəkñ, mys
pokatyñ,
Kyt kotərtə voļgə sor
Azzan to, drevna tatən
Assis męççəma męgər.
Bokñ vər: pozummez,
kəzzez
Oz kut pomsə nylis řin
Pařkyt bvez, volkyt vizzez

Basək kussez, vađđain.
Gaza bvez vylñ omən
Uzñ peřřə jəzys tyr.
Jəzys petəm vylas omən
Peřñ piřña kylə dər.
Vđdkod masina gurətə,
Setən traktor kerə iz,
Vundan masina urətə
bviř řusə řin oz suz.

V. Starcev

ASOV

Asyvlan gərdətiš
Əzjis bi jugər,
On poniř jəz sajmis
Govk kylə gəgər.
Ju dorñ pukalə
Zonka vugrařis,
Viz vylñ sutñalə
Poda vasətiř.
Viz vylis vajətə
Koņuk gortə vəv,
Invas uətə
Veř nekər oz ov.

Nyvka va kajəttən
Kiřtə řylankvñ,
Asyvsə pantalə
řyvtən zon i pñv.
Druzno munə izə
Əñña Komi mort,
Sossez uzñ pižə
Dorə vil moz gort.
Vəgñ kərəkə kysřin
Uzñ ez vəv plan,
Front kolhoznej vermis
Doram vil olan.

Grafskaj usadva vylə

(N. Ostrovskij „Burjaen çuztəmmez“ romaniř tor)
...I řəvəl i Psigodskij ve-
zətiřə, sto položenņos əd-
dən uməl. Vəli tđdalana, sto
partizannez otsaləmtəg oz
udajçs vřuçitñ revkomə.
Psigodskij t ə d i s Cibulaliř
upřamstvosa. Çegətnə sije
ez poz, i sija kossis mädik
tujjez. Drug ne kin-ñivud, a
Ptaxa, əzsis sylə enə tujjesə.
—Te, řəvəl, dumajtan nijə
pondasə suditñ ali siž?...—
jualis Psigodskij.
—Kbeəm setən sud! A po-
di vojennə-polevəj, ne vylis
toko, med tđdalis, siž i etəž
ətik koņeç. Ogə-kə nem ke-
rə əşñ, dak loas, pozaluj,
řor.
—Köz řor?—suskbstis Oř-
řa, assis vnyťrsə köz kəzyt
vəñ kiřtis.
Çələm. Sija lois terpitñ
ņepozana.
—No, puktasə-kə mijaniř-
řez jurrezñsə, sek koņeç,—
ņekinlə possada og řet! God
ponda əktnə ořrsə, no əkta,
i sek ləđđiřamə. Loa me ku-

—A setçə, sto uskətçam
mijə talun jugdan doras, su-
am, ne gorod vylə, a graf-
skaj usadva vylə.
—Məj, iñkəzçət-ja mēj-ja
pondan vojujtnə? Grafıs-ed
gorodñ, sđ dñnəz on suz!
—Te Saçok, çəv.
—Uskətçam, sižkə, usad-
va vylə. Zastavasə nylis ma-
ləj Xolmjankay gəgərtamə.
Gəgərtəmnas loas daskyk ver-
sta kñnyñ. Eteəm pogodđə
açs çortis oz kazav. No, dak
vot... Pazardamə mijə setçin
nylis oxrananysə. Mogelnic-
kəjlə i təd vylas oz us viz-
ny ызt çəřt əslas tñlñ. Tə-
də-ed sija partizannezliř ro-
vadkasə—aslanys verlogais
ne petavny.
—No, no, kñlimə, ozlan
Məj?—gərtçis Saçok.
—A ozlan, kutamə nylis
iñņezñsə, pəriř gadsə sod-
tətə. Vizətan-kə açs Mogel-
nickij sedas mijan kiə. Sija
çasto vetlėvlə setçə gorodřa-
nas. Me setçiniř vđdəs xod-
dezsə tədə. Kutam vđdėñysə,
puřřətamə nđ dođdezə-zə—
i allo. Kossy təvsə bñ vylis.

Sajəvtamə nijə bləzyk ləřala-
nazyk mestə, a oz-kə açs
sed, dak sylə telefon-pyr viř-
talam: ježeli mijaniřseziř kət
ətikəs vəržətan çunnat, dak
mijə tençittesə zalejtñ og
pondə. A?
—Molodec, Psigodskij,
vot etə me řerti! Da kbeəm-
ed prosto, çort sije voř!—
əddən radjaləmən suis Ptaxa.
Vđdėñys vizətiřə Cibula
vylə, viñçisə, mēj sija viřta-
las.
Velikan pondis vaitñ ne
srazu. Sija pyr dumajtis řə-
kəta, nekər ez terməřl. No
ətik çələmys řerti-ñi pozis
nadejçsñ.
—Da. Etə ləřalanazyk. Es-
tən pozə i vaitėñs. Etə um-
nəzyk gorodys vylə kajəřša.
Toko pola me, uskətçamə
imeñno vylas mijə, a setçin
ņekin əv, i petas etə mijan
veř...—řo esə kolevajççis/Ci-
bula.
—Sižkə resitim?—əđžətiř
sije řəvəl.
—Te, Saçok, etə vylə köz?
—Me, Jemeljan Zaxaro-

viç, köz te. A siž deloys əv
uməl. Vizətan-kə, setçin ətik-
mädik i pazytis muzikkezlä
sedas...
—No, etə te çapky!—dug-
dətis sije Rajmond ñegorən,
no seeəm resitelñaja, sto Sa-
çok vınovatəja pondis řinne-
sə kuñysñ.
—A me mēj? Mijanliř-zə-
ed nija gravitiřə.
—Mijanlə kolə vřuçitñ
revkom, a te—...ləgəřis řə-
vəl.
—Ladno, siž i loas, me
soglařon,—gorən koņajtis
assis dumajtəmsə Cibula. Da
köz naçalnik spokojñaja to-
nən əktis:—Mun, Saçok, de-
revna, medvə ças vərti xlo-
peçez vəlisə vəvvez vylñ.
Bořtan, kədna vəvvezən, ro-
donaes ař kolççəñ. Eteəm
delo ponda tərmas. Siž med-
və ças vərti...
Vuzətiř N. POPOV.

Med olas SSSR-iš naroddezlan Bratskaj sojuz da velikaj družba!

Sovetskaj kreštjanstvo

Mijan velikaj rođinaš ra-vočejez da kreštjana pervo-
majskej praznik luna ker-
n' p'obedezliš itoggez. Bz-
t'as dostizennoez sovetskaj
kreštjanstvolan. „...Sovetskaj
kreštjanstvo,—vištalis jort Sta-
lin,—eta žikaz vil kreštjanst-
vo, kada vbl' vačkisanasē
ez tād čelovečestvolan isto-
rija“.

Una goddezēn truzenik-
kez—kreštjana mečajlišē po-
messik, kulak da rostovsik
kavalaiš aslanš osvovozde-
no j'liš, volnē mu vbl'n vol-
nēja olam j'liš. Nisseta da
razoreno, posnit hozajstvo-
lan p'rsa neustojčivoš, učit-
tik mu tor vbl'n katorznēj
uz,—vot m'j vli pomessik-
kez da kapitalisttez vlaš
d'rnj kreštjanstvo udelan.
Ed carskej Roššijaš 60 pro-
centša unazk med plodorod-
nēj muš vli parazittez—po-
messikkez da kulakkez kie-
z'n.

Vosstanoezēn, pomessic-
čej muez m'rdalēmān, po-
messiččej usadbaez aštala-
mān otvečajtis kreštjanstvo
carrez da pomessikkez pro-
izvol vbl'. No vbdas eta
kreštjanstvolē p'obeda ez va-
jēt. Toko 1917 godē velikaj
proletarskej revolucija osvo-
vođitis kreštjanstvosē v'bkod
kavalaiš da gnotiš, šetis vbl'
d'v' viščičam mu, m'j da svo-
voda.

No eta vli j'ea. Lenin
vattis, sto posnit, roznitam
hozajstvoan „nuzdaiš ne pet-
n'“. „K'z m'jē pondamē pu-
kavn' vazmoz posnit hozajst-
voez'n, kēl i volnēj grazda-
naezēn volnēj mu vbl'n, mi-
janlē šotaki grazitē neminuje-
mēj gibel...“ (Lenin, t. XX,
str. 417). Kolis stroitnē vil
olan, kada šetis v' uzališ
kreštjanstvolē pozannez bur-
šetn' assis materialnēj da

kulturnēj polozenno i „levn'
vvlanē luniš lunē, godiš go-
dē“ (I. Stalin). Kolis kern'
kolhoznoj stroj.

Ravočej klass bolševist-
skaj partija rukovodstvo
uvt'n kreštjanstvosē vajē-
tis kolhoznoj stroj d'bnē.
Sovetskaj vlaš organizujtis
socialističeskaj proizvodstvo
ne toko gorodn', no i de-
revnaš. Mijan promšlen-
nošt lezē sloznēj masinaez,
traktorrez da kombajnez.
Žni mijan 250 t'šēča kolhoz.
Jedinoičnikkezlan poševev
zanimajtēn stranaiš poševnēj
plossadiš kuim procentša
j'eeazk. Sovetskaj vlaš kol-
hozzezlē šetis bessročnēj da
besplatnēj polzujtčam vbl'
150 million hektarša unazk
pomessičej, vičkueziš da
udelnēj mu. Masino-traktor-
nēj stancijaez-p'rg gosudar-
stvo otsalē kolhozzezlē trak-
torrezēn, kombajnezēn i mu-
kād sloznēj šel'skoxozajstven-
nēj masinaezēn. Kolhoznoj
b'vbez vbl'n uzalēn 316 t'šē-
ča traktor, 89 t'šēča unazk
kombajnez.

Žilabn' tehnikakēt derevnaš
loktis i kultura. Loisē seēam
vil specialnošez da profes-
sijaez, kēdna deravnaš nek-
er ezē vavlē. 6 godēn kuim
da žn' million m'ymda kol-
hoznikkez munisē traktorist-
tez, kombajnorrez da mēdik
kvalificirovannēj profesija
kurssez-p'rg. Žsē neatkod'š
gorod da derevna kolas'n.
Stalinskaj šel'skoxozajstven-
nēj artel ustav osnova vbl'n
ne etik das t'šēča kolhoz
suzētisē zaz'itočnēj da kul-
turnēj olan.

Mijan sovetskaj kreštjanst-
vo lois žikaz vil kreštjanst-
voan. Žilabn' ravočej klasskēt
kreštjanstvo, k'z mijan ov-
sestvoiš ravnopravnēj učast-
nik, osnovnējn stroitis so-

cializm. Mijan stranašn' lik-
vidirujtēmāš ekspluatatorskej
klassez,—kapitalisttez, po-
messikkez, kulakkez. Stalin-
skaj Konstitucija osnova vbl'
vbd uzališ oti'rlan čveti-
tē svobodnēj, kulturnēj, za-
z'itočnēj olan. Eta kēzan
kampanijae sovetskaj kreš-
tjanstvo dolzen sužetn' vil
p'obedez naroddezlan vozd
jort Stalinliš 7-8 milliard
pud nan j'liš lozung olanē
p'rtēmān.

Fasistskaj strosnējjez—
trockisttezlan da pravēj pre-
datellezlan kontrrevolucion-
nēj banda—pokusajčišē mi-
jan velikaj narod zavojeva-
noez vbl'. Nija suvtētisē as-
lanš celēn mijan stranašn'
suvtētēn v'rg kapitalizm, raz-
n' kolhoztez, pomessikkezle
da kulakkezle bergētēn mu.
Nija kerlišē promšlennoštēn
da šel'skaj hozajstvoan gnus-
nēj vreditel'skaj dejstvijaez.
No narod vraggezlan nem
ez pet. Narod vraggez sajk-
kalēn glavarez kutēmāš, ra-
zovlačitēmāš i nuētisē n'bn
zasluzitēm kara.

No uspokaivajtčēn oz
tuj. Japononemetskaj-troc-
kistskaj da pravēj agenttez,
žilabn' razgromitām eksplua-
tatorskej klassez kolčam-
mezkat pondasē peslišnē
ešē ne j'ea mijanlē vreditnē,
k'z m'jē ogē likvidirujtē po-
litičeskaj bespečnoštē da
ogē levtē revolucionnēj vdi-
telnošt. Loam-zē v'bdalēn i
p'rg vditel'nējjezēn, vrag-
gezēs razovlačitēmān.

Sovetskaj strana nep'obē-
dimēj i munē Lenin—Stalin
partija rukovodstvo uv't'n
p'ebedašan p'obeda d'bnē, mi-
jan konečnēj cel—kommu-
nizm d'bnē.

VI. Dokukin

Kreštjana fasistskaj stranaez'n

Kapitalističeskaj stranaez'n
kreštjanstvolan polo-
zennoš umāšalē i umāšalē.
Fasizmš kreštjanstvosē šetis
kapitalisttezle, pomess-
ikkezle da fasistskaj činov-
nikkezle gravitām vbl'. Ger-
manskaj kreštjanin oz jav-
lajtčē aslas mu vbl'n, aslas
produkta vbl'n, aslas kerku
vbl'n i nełki aslas šemja vbl'
vbdas hozainōn. Sija vbdasēn
naxoditčē kapitalisttez, po-
messikkez da kulakkez za-
višimoštēn. 1933 godēn 40
procent m'ymda poda pri-
nadležitis srednēj da mel-
kaj kreštjanstvolē, kēdna
prinimajtisē dontēm-kod va-
jēm (vvoznēj) sojan. Gitler
d'rnj vvoznēj sojannez vbl'
donš leviš k'k'p'v i k'k'p'v
činis granica sajis vajalē-
m'š. Kreštjanalē podasē
verd'nē nemān. P'rivl'nēj
poda veditēm vuzē pomess-
ikkez kiezē, kēdnēlēn em
sojanš aslanš. Kreštjana-
lēn dohod činē. Sija-zē ka-

dē sodēn naloggez da pro-
mšlennēj tovar vbl' cenā-
ez,—a medēddēn udovrenno
vbl'. Šel'skaj hozajstvo usē.
Kēzan plossaddez činōnē,
urozaj činē. E'gjalēn vbd-
sa oblasttez, e'gjalē gorod
i derevna. Šo otēnz'k pri-
menajtčē kartōčnēj sistēma.
P'rtēm zakon, kēda šerit
kreštjanališ, m'jēn-l'ibo k'z
ez t'rtē assinš obvažatēl-
voez, m'rdalēmān hozajstvo-
ez i muez. Praktika vbl'n
eta označajtē fasistskaj či-
novnikkezlan polnēj proiz-
vol. Kreštjanskaj kerkuēz,
kēdna začišlitēmāš „nasled-
stvennēj“ razrjadē, vermasē
lonš šetēmāš toko zonnez
kolasiš etiklē. Žstalnēj von-
nez da sojjez loanē vatrak-
kezēn.

Abu koknizk kreštjanalē
i fasistskaj Italijaš. Kreštjan-
stvo m'rsē šakēt naloggez
uv't'n, kēdnija mukād ob-
lašttezas Mussolini gospod-
stvo d'rnj vbdmīsē 18-iš.

Kreštjanskaj hozajstvoez šo
častožk vuzasēn molotok
v'všan nedoimkaez da dolg-
gez ponda. Nełki fasist-
skaj gizis Passerini, kēda
ovšledujtis kreštjanskaj ho-
zajstvoezēs, gizis, sto krešt-
jana tratitēn lunnas olam vbl'
lē 51 kopejkaēn. Eta den-
gāš nełki oz t'rmē n'vbl'n
etik kilogramm nan. A ed
italjanskaj kreštjanalēn os-
novnēj massāš v'bnuzdenēš
našē n'vbl'n. Italjanskaj fa-
sisttez, siz-zē k'z i german-
skajjes, lišitisē kreštjanstvo-
sē vbd političeskaj svobodaiš
i suvtētisē sija sredneveko-
vaj kreštjanstvo uslovijaezē.

Uzasnēj nisseta da pora-
bossenno kartina predstav-
lajtē i japonskaj derevna.

Žddēn šakēt ravočejjezlan
da kreštjanalēn polozennoš
Pojsašn' i vbdas mukād fa-
sistskaj diktatura stranaez'n.

B. Taraskevič.

1.192.000 rub kommunalnēj da žilisnēj stroitelstvo vbl'

1937 god kezē okruglē
kommunalnēj da žilisnēj stroi-
telstvo vbl' lezēam 1.192.000
rub. Baņa kapitalnēj remon-
tirujtām ponda lezēam 30.000
rub, elektrostancija stroitām
vbl' 220.000 rub. Okrispol-
komliš 8 kvartiraē kerku do-

strojka ponda 75 t'šēča rub.
Gostinnica dostrojka ponda
94 t'šēča rub. Gostinnica ovo-
rudovanno vbl' 150 t'šēča
rub. Sovetteziš kerku stroi-
tām 485 t'šēča rub i siz ož-
lan.

Kolhozzezn' vetrodviatel'ez

Mijan okrugn' „139—5 m“
vetrodviatel'ez imejtēn nōl
kolhoz. Kud'mkarskaj Pošel-
kovaj sovetiš Jurinskaj kol-
hozlan vetrodviatel' kiškale
karē ogoredeč 5 gektar vbl'
liš. Jėgvinskaj šel'sovetiš Sam-
cikovskaj kolhozlan kiškale
ogoredeč da i snabzajtē vaēn
poda fermaēs. Deminskaj šel-
sovetiš Nošinskaj kolhozlan
kiškale ogoredeč. Arxangel-
skaj šel'sovetiš Šekovskaj kol-

hoz'n snabzajtē vaēn poda
fermaēs, a fermaēs podas
200 jur.
Maj tēlišē loasē suvtētā-
mēš ešē kuim vetrodviatel'
Kud'mkarskaj rajoniš Kona-
novskaj da Os'vbskaj kolhoz-
zezn' da Jušvinskaj rajoniš
Malo-Onkovskaj kolhoz'n.
Etnija kolhozzezn' vetrodvi-
gatellez siz-zē pondasē kiš-
kavn' ogoredečēz da snab-
zajtē vaēn poda fermaēs.

Loasē vil torcovaj ulicaez

1936 godē Kud'mkar po-
šolok'n torcovaj tuj kerām
vbl' vli lezēam 35 t'šēča
rub. 1937 god kezē pošelko-
vaj sovet v'bdelajtē 60 t'šēča
rub. Loasē torcujtēmāš kuim

ulica: Kari Marks nima ulica,
8 mart nima da Kressanskaj
nima ulicaez. Pondētis pod-
gotovitēl'nēj uz. Siz-zē pošel-
lok pašta loasē kerāmēš una
trotuarrez da possez.

Parikmaxerskaj brigada Deminskaj kolhoz'n

Kud'mkarskaj ROKK or-
ganizacijalēn parikmaxerskaj
brigada aprel 24, 25 lunnezē
uzališ Kud'mkarskaj pošel-
kovaj sovetiš Deminskaj kol-
hoz'n.

Mašter Kud'mov B. Ja. k'k'
lunēn britis da s'ris 50 mor-

tēs, n' kolasiš 10 moit plo-
sādkaiš čeladēs. S'rsēm brit-
čam uz brigada čulētis os-
as' v'veznas kolhoznikkez
ord'n da v'ra lunnas pav-
zunša perer'v kosta.

Deminskaj kolhoznikkez
kolčisē ađdēn dovolnējš.

Medikamenttez—kolhoznoj b'vbez vbl'

Kud'mkariš Okruznēj ap-
teka—upravlenno kēzan kam-
panija kezē organizujtis pe-
redviznēj aptekaez, lotokkez
da povozkaez, kēdnijēn ov-
sluzivajtēn kolhoznikkezēs
b'vbez vbl'n.

Uzalēn talunna lun kezē
lotokkez Kud'mkarskaj ra-
jonša Leninskaj, Polvinskaj,
V-Ihvenskaj, Pesnigortskaj,
Belojevskaj šel'sovetteziš da
Kud'mkarskaj Pošelkovaj
sovetiš kolhozzezn'. Siz-zē

lotokkez uzalēn i mēdik
rajonnezis kolhozzezn'. Raz-
jezdnej povozkaez uzalēn
Jušvinskaj da Jurinskaj ra-
jonnez'n.

Toko aprel 22 lun kezē
lotokkezēn da povozkaezēn
vuzalēm 210 aptečka 15 ru-
vān, 88 aptečka 3 rubān da
853 individualnēj paket 50
kopejkaēn. Vbdas medika-
menttezē vuzalēs-ni 9306
rub vbl'.

Komi oti'rlan lebē kultura

Dol't da gaza lois ovn'
mijan socialističeskaj rođi-
našn'. Vbdmē mijan Komi
oti'rlan kulturnēj uroven.
Toko Okropotrebsojuzlan
etik kultmag 1936 godē vu-
zališ v'bkod muz'kalnēj in-

strumenttez 18.879 rub vbl',
a 1937 godša pervēj kvar-
talē vuzalēmāš 31.000 rub
vbl'. Vuzalēmāš 45 patefon
plaštinkaezēn, 150 gitara, 90
balalajka i siz ožlan.

Bura uzalēm ponda premija

Kosojevskaj kolhoziš (Ti-
tovskaj šel'sovetiš Jurin-
skaj rajoniš) pišmonovjētis
Šel'eznev Petr Jev-
šejevič pišmo novjētis-
n' uzalē kuimēž god-ni.
Uzalē ađdēn bura, dobroso-
vestnēja, vbd korresponden-

cija vajē adresatlē gortēz-
žas. Švjazlan rajonnēj ot-
del premirujtis Šel'eznovas.
bura uzalēm ponda dengān
95 rubān. Šel'eznov kēsjašē
uzavn' ešē buržyka.

Stejnikov

Otv. red. Š. G. Nefedjev